

Project 'Kinderen van werkende armen'

Update, september 2020

Gemiste kansen als kind hebben levenslange gevolgen¹. Leergeld wil daarom kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een smalle beurs meer kansen geven om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en om samen met andere kinderen mee te kunnen doen in vrije tijd en vooral op school.

Een half miljoen kinderen

In Nederland groeien 378.000 kinderen in armoede op¹. Hoewel er voorzieningen zijn om die kinderen te helpen, wordt hiermee nog niet de helft van hen bereikt. Volgens het Centraal Plan Bureau raken door corona nog eens zo'n 100.000 huishoudens in ernstige financiële problemen², waaronder een groot deel werkende armen.

Als we hun kinderen optellen bij de 378.000 kinderen in armoede, die Nederland al telde voor corona, gaat het al snel om zo'n half miljoen kinderen. Vooral als zij daardoor kansen missen op school, lopen zij een groot risico voor hun toekomst.

Het effect van armoede op een kind

Kinderen uit minima gezinnen lopen grotere risico's dan een gemiddeld kind¹: slechtere schoolprestaties, voortijdig schoolverlaten, meer gezins- en gedragsproblemen, meer armoede in volwassenheid en bij eigen kinderen, en in relatie met ongezond gedrag een gemiddeld 6 jaar lagere levensverwachting. Onderzoek laat verder zien dat armoede leidt tot een daling van het IQ met 11 – 13 punten.

Armoede bij kinderen in Amsterdam

- Amsterdam telt ruim 27.000 kinderen, die in armoede leven (23% van de kinderen 5 t/m 18 jaar)³,
  - waarvan maar liefst 73% met een niet-westerse achtergrond,
  - 65% heeft een stadspas, die onder meer toegang geeft tot sportclubs en deelname aan muziek, toneel e.d.
  - Maar er is een grote groep gezinnen met een smalle beurs die geen stadspas heeft: kinderen van werkende armen, mensen met schulden of veel medische kosten of ongedocumenteerden.
  - Soms hebben gezinnen recht op een stadspas, maar vragen zij dat niet (uit schaamte, trots, laaggeletterden).
  - En als kinderen al stadspas hebben, is die niet genoeg voor een schoolreis én bijles, een fiets én een laptop.
- Al met al schat Leergeld Amsterdam dat het om zo'n 10.000 kinderen gaat, die geen of onvoldoende gebruik kunnen maken van bestaande kindvoorzieningen. Daar richt Leergeld Amsterdam⁴ zich op.

Project 'Kinderen van werkende armen'⁵

Bij 'werkende armen' gaat het om gezinnen, die inkomen uit werk ontvangen, dat (net) te hoog is om een stadspas te hebben, maar die wel een laag besteedbaar inkomen overhouden. Het kan gaan om:

- Eenmans bedrijven, waar alle financiële aandacht uitgaat naar de onderneming.
- Mensen met inkomen, maar met schulden, hoge huisvestingskosten of hoge medische kosten.
- Armoedeval: gezinnen die door kleine stijging van inkomen het recht op allerlei toeslagen e.d. mislopen.
- Gezinnen die uit schaamte of trots geen beroep doen op armoedevoorzieningen.
- Gezinnen die vanwege laaggeletterdheid, digibetisme of een beperkt sociaal netwerk niet weten dat er voorzieningen voor hen beschikbaar zijn, laat staan hoe deze aan te vragen.
- Ongedocumenteerde gezinnen.

Deze gezinnen staan niet als zodanig geregistreerd, wat extra inspanningen vraagt om hen te bereiken.

Met projectsteun van het Kansfonds moet project niet alleen zorgen dat deze gezinnen gevonden worden en ondersteuning krijgen, maar ook kennis opleveren hoe dat de komende jaren steeds beter gedaan kan worden.

De Leergeld-aanpak werkt

- De werkzaamheid van de Leergeld-formule is zichtbaar in het Rapport van de Hogeschool Amsterdam⁶ en het rapport van het Instituut voor Publieke Waarden van de Vrije Universiteit⁷.
  - De Leergeld-formule bevordert kansgelijkheid en bestrijdt segregatie. Zie SER¹ of de Kinderombudsman⁷.
- Leergeld Amsterdam⁸ heeft van september 2017 t/m december 2019 zo'n 2200 kinderen steun in natura geboden. Leergeld verwees ook 800 kinderen voor steun naar de scholierenvergoeding van de gemeente, Jeugdfonds Sport, Jongerecultuurfonds en fonds SINA en 600 gezinnen naar maatschappelijke werk, schuldhulp, jeugdhulp e.d.

"Ik ben een werkende moeder en ik verdien helaas net teveel. Het scheelt maar een paar euro's, maar dat maakt de gemeente echt niks uit. Ik heb het meerdere malen geprobeerd. Soms denk ik echt dat ik beter de uitkering in kan gaan, omdat ik dan nog word geholpen met bepaalde dingen. Misschien komt dat uiteindelijk wel beter uit".

¹ Sociaal Economische Raad, maart 2017, <https://www.ser.nl/nl/publicaties/opgroeien-zonder-armoede>

² <https://www.cpb.nl/stresstest-huishoudens>

³ Armoedemonitor gemeente Amsterdam, november 2018, blz. 30 en 36

⁴ Er zijn 107 stichtingen Leergeld in 267 gemeenten, die hun werkwijze aanpassen aan de lokale situatie. Leergeld A'dam is sinds 1-9-2017 actief.

⁵ Andere projecten: Schoolreizen 50-50 met school', 'Meer kansen door bijles', 'Mee doen met een fiets' en 'Laptops'.

⁶ <http://leergeldamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/09/190925-onderzoeksrapport-capita-selecta.pdf> Daaruit komt het citaat in het kader.

⁷ <https://www.leergeld.nl/dit-is-leergeld/effectiviteit/>, <https://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2017.12.05RapportAllekinderenkansrijk.pdf>

⁸ Herengracht 218, 1016 BT Amsterdam, 020-7749025, KvK nr. 67210783, Bank NL36 RABO 0315 1428 04, m.meijs@leergeldamsterdam.nl